

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΤΡΑΣ

Πάτρα 1996. Αυτή η πόλη αποτέλεσε πεδίο εφαρμογής των πιο σκληρών νεοφιλελεύθερων επιλογών, αλλά και κέντρο σημαντικών κοινωνικών και πολιτικών εξελίξεων. Συμπιεσμένοι μεταξύ της Σκύλας του δεξιού ρεαλισμού και της Χάρυβδης του σοσιαλιστικού εκσυγχρονισμού, μετράμε τα σημάδια της εποχής : τα κλεισμένα εργοστάσια, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, την πολιτική δολοφονία του Νίκου Τερπονέρα, τους κοινωνικούς και εργατικούς αγώνες των τελευταίων χρόνων. Σήμερα μπορούμε να βεβαιώσουμε πως η πολιτική και οικονομική εξουσία, ντόπια και ευρωπαϊκή, λεηλάτησε τις κοινωνικές ανάγκες και εξανάγκασε σε συμμόρφωση και αναπροσαρμογή. Εκείνο που μένει για την πλειοψηφία της κοινωνίας είναι η φτώχεια, η ανεργία, η μιζέρια, η περιθωριοποίηση, η ένταση της εκμετάλλευσης, οι εκβιασμοί για το μεροκάματο, η πολιτιστική ισοπέδωση, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, και η καταστολή. Παράλληλα επικρατεί ο αφοπλισμός και η ηττοπάθεια αφού οι αγώνες που έδωσαν οι εργαζόμενοι και η νεολαία δεν κατόρθωσαν να αντρέψουν την βίαιη πολιτική του κεφαλαίου. Συνεπώς, σήμερα διαγράφεται ευδιάκριτα και στην Πάτρα τα οικονομικά και κοινωνικά αδιέξοδα, η παρακμή της νεοελληνικής πραγματικότητας σε όλα τα επίπεδα.

Το ελληνικό κράτος πειθαρχημένο στο διευθυντήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποταγμένο στους πλανητάρχες, πρόσφορο έδαφος για τους μιζαδόρους και τυχοδιώκτες κάθε λογής, αποπνέει τη σύψη και τη διαφθορά όσο ποτέ, και διευκολύνει όλες τις επιδιώξεις των βιομηχάνων, εφοπλιστών, εργολάβων, τεχνοκρατών και λοιπών ασπόνδυλων παρασιτικών επιχειρηματιών που νέμονται κάθε είδους επιχορηγήσεις. Όλοι οι τομείς κοινωνικής πρόνοιας έχουν ήδη συρρικνωθεί τόσο ώστε να ανοίξουν κερδοφόροι ορίζοντες για τους ιδιώτες, ενώ διευρύνεται η λιτότητα, η ανασφάλεια και ο αποκλεισμός για την πλειοψηφία της κοινωνίας.

Τα κοινωνικά προβλήματα και οι συγκρούσεις που εκ των πραγμάτων προκύπτουν, επιλύονται αποφασιστικά μόνο με τη χρήση ΜΑΤ και ΕΚΑΜ ενάντια σε εργάτες, αγρότες, συνταξιούχους, τσιγγάνους, ανέργους, νέους και σε όποιον γενικά διατίθεται να αντισταθεί. Όπου δεν εργάζονται οι δυνάμεις καταστολής, τις αναπληρώνουν επάξια τα ΜΜΕ και άλλοι διαμεσολαβητές για να διαχειριστούν τις αντιθέσεις προς όφελος της εξουσίας. Η δικτατορία των ΜΜΕ λύνει και δένει χρησιμοποιώντας κάθε μέσο. Καταδυναστεύει και διαβρώνει συνειδήσεις, χωρίς να αφήνει περιθώρια. Πνίγει τις αντιστάσεις πριν καν δημιουργηθούν.

Η πολιτιστική ισοπέδωση, η αδιαφορία, η ιδιώτευση, ο καριερισμός, και η πειθαρχηση, είναι τα βασικά χαρακτηριστικά του προτεινόμενου μοντέλου ζωής. Τη συνείδηση διαμορφώνει ότι πουλάει, το ελαφρύ, το αβασάνιστο, το ανώδυνο. Ακόμη και τραγικές ανθρώπινες ιστορίες μεταξύ διαφημιστικών μηνυμάτων επιστρατεύονται για να εδραιώσουν την αναγκαία αδιαφορία. Ωστόσο διαμερίσματα, τζετ-σκι και κινητά γίνονται το δέλεαρ για να μας εξαπατήσουν οι μεγαλοεκδότες, για να εξαγοράσουν την κοινή γνώμη, να πολτοποιήσουν κάθε συμπεριφορά που αντεδείκνυται στο νέο ήθος.

Μέσα σ' αυτό το ασφυκτικό πλαίσιο που οριοθετεί τη χώρα και την πόλη μας, πιστεύοντας πως όλα τα προαναφερόμενα συνιστούν σοβαρά κίνητρα για την αντίστασή μας και αρνούμενοι το μέλλον που μας επιφυλάσσουν, αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε το **Κοινωνικό Κέντρο Πάτρας**. Τώρα, όσο ποτέ άλλοτε, γίνεται επιτακτική η ανάγκη της συλλογικότητας και της επικοινωνίας απέναντι στο διαχωρισμό και τον κατακερματισμό που κυριαρχεί στις κοινωνικές δραστηριότητες και σχέσεις. Είναι γεγονός πως όλες οι παραδοσιακές μορφές πολιτικής οργάνωσης, κόμματα, ομάδες και πρωτοβουλίες έδειξαν τα όριά τους. Έφτασαν σε κρίση και φαίνονται ανίκανες να αρθρώσουν ανταγωνιστικό πολιτικό λόγο. Αδυνατούν να συνδέσουν το γενικό με το μερικό, τη θεωρία με την πράξη, το ατομικό με το συλλογικό. Επιπλέον, οι σχέσεις που συντηρούν στο εσωτερικό τους, δεν μπορούν να απελευθερώσουν νέες απόψεις και τρόπους δράσης. Αντιθέτως εγκλωβίζουν σε μεγάλο βαθμό την κοινωνική δυναμική. Η διάθεση αντίστασης εκφράζεται από άτομα με διαφορετικές ιδεολογικές αναφορές, ενώ μέχρι σήμερα οι ιδεολογικές ταυτίσεις ήταν κυρίαρχη προϋπόθεση για τη δημιουργία οργανωτικών δομών. Όμως τα

κοινωνικά υποκείμενα αμφισβητούν, δυσπιστούν, δεν επιθυμούν να ακολουθήσουν δοκιμασμένες συνταγές οι οποίες δεν μπορούν να απαντήσουν στα ζητήματα της πραγματικότητας.

Σ' αυτήν τη διαπιστωμένη αδυναμία προστίθεται και μία άλλη. Πολλά προβλήματα άμεσα, καθημερινά και τοπικά έμειναν στο περιθώριο για χάρη της ...κεντρικής πολιτικής αντιπαράθεσης. Όταν λοιπόν έπαυσαν ή έκλειναν με τον ένα ή άλλο τρόπο τα κεντρικά ζητήματα πολιτικής παρέμβασης, έμενε η απογοήτευση εξαιτίας της αναποτελεσματικότητας και όλη η κοινωνική δυναμική που είχε ήδη αναπτυχθεί ματαιωνόταν και διασκορπιζόταν.

Κατά την αναζήτηση τρόπων υπέρβασης αυτών των αδυναμιών και επειδής δεν νομίζουμε ότι έχουμε την αλάθητη θεωρία, επιλέξαμε να συνδιαμορφώσουμε ένα δικό μας κοινωνικό χώρο συνεύρεσης, επικοινωνίας και δραστηριοποίησης. Συνεύρεση, καταρχήν, ατόμων και απόψεων διαφορετικών, που κοινή επιθυμία είχαμε την ανατροπή των κυρίαρχων σχέσεων, την αντίσταση και την απελευθέρωση, στηριχθήκαμε στις δικές μας δυνάμεις καθώς και στις αρχές της αυτοοργάνωσης και της άμεσης δημοκρατίας. Η συνύπαρξη ατόμων με διαφορετικές ιδεολογικές καταβολές είναι απαραίτητος όρος σήμερα για να πετύχουμε τη ζήμωση απόψεων και πρακτικών ώστε να παραχθεί δημιουργικός λόγος και δράση.

Εκτός από την διαπροσωπική αλληλεπίδραση, το Κοινωνικό Κέντρο έχει στόχο τη σύνδεση και σύνθεση λόγου και δράσης σ' ένα ανώτερο επίπεδο και με αντικείμενο τοπικά και πανελλαδικά προβλήματα. Ξεκινώντας από την Πάτρα και την Ελλάδα ορίζουμε ως ευρύτερο χώρο αναφοράς τα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο. Θεωρούμε αναγκαία την ανάπτυξη ενός δικτύου αλληλεγγύης και σύνδεσης με όλες τις εστίες αντίστασης στην περιοχή, η οποία βρίσκεται στο στόχαστρο της Νέας Παγκόσμιας Τάξης. Το Κυπριακό, το Κουρδικό, το Παλαιστινιακό, το Γιουγκοσλαβικό, είναι ζητήματα που αφορούν την αντι-ιμπεριαλιστική δράση και που συσχετίζονται άμεσα με την προοπτική συνολικής αντιπαράθεσης στα ευρωπαϊκά και αμερικανικά σχέδια για την περιοχή.

Με μακροχρόνια και σοβαρή δουλειά, μελέτη, και διερεύνηση των προβλημάτων είναι δυνατόν να προχωρήσουν διαδικασίες, που δεν θα έχουν προσωρινό χαρακτήρα. Γι' αυτό διαλέξαμε να δουλέψουμε με ομάδες εργασίας, που προτείνουν τα μέλη του Κέντρου και είναι ανοιχτές σ' όποιον ενδιαφέρεται να συμμετέχει.

Αρχικά έχουν ξεκινήσει τρεις ομάδες:

- α) ομάδα εργασίας με θεματικό άξονα τους εργατικούς και κοινωνικούς αγώνες στην Πάτρα την περίοδο 1989-1994.
- β) ομάδα εργασίας με θεματικό άξονα την πόλη και τα στεγαστικά, πολεοδομικά και οικολογικά προβλήματα.
- γ) ομάδα εργασίας με θεματικό άξονα τα πολιτιστικά και την αναζήτηση νέων τρόπων έκφρασης και παρέμβασης.

Παράλληλα στο Κοινωνικό Κέντρο οργανώνονται συζητήσεις και παρεμβάσεις γύρω από επίκαιρα ζητήματα. Μία άλλη λειτουργία είναι αυτή της αντιπληροφόρησης και της ενημέρωσης. Γι' αυτό το σκοπό λειτουργεί βιβλιοθήκη και αναγνωστήριο όπου κυκλοφορούν πολλά έντυπα. Ακόμη, οργανώνονται προβολές αξιολογών ταινιών και λειτουργεί εντευκτήριο σε καθημερινή βάση. Καμία, βέβαια, από τις λειτουργίες αυτές έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Το Κοινωνικό Κέντρο διαχειρίζεται η γενική συνέλευση των μελών του, των απόμων, δηλαδή, που συμμετέχουν στις λειτουργίες του.

Απευθυνόμαστε, λοιπόν, σ' όποιον δε βολεύεται στους τέσσερεις τοίχους της ιδιώτευσης, σ' όποιον έχει διάθεση να ξαναπροσπαθήσει, σ' όποιον επιμένει να σημαδεύει διαφορετικά τον χρόνο και το χώρο. Με στόχο την ανάπτυξη του κοινωνικού κινήματος της ανατροπής, τη σύνδεση, τη σύνθεση και την πολύπλευρη δράση καλούμε όσους ενδιαφέρονται να συμμετέχουν και να εμπλουτίσουν αυτή την απόπειρα...